

Zahájení činnosti Ekumenické komise pro Husovo jubileum 2015

V návaznosti na předchozí práce obnovila u příležitosti blížícího se významného výročí – šestistého jubilea smrti českého reformátora M. Jana Husa - činnost komise, zaměřená na zkoumání jeho místa v kulturní, společenské a historické paměti nejen u nás, ale také v mezinárodním rozměru. Navazuje na předchozí plodnou práci komise, která se od počátku 90. let v ekumenickém a nadkonfesním duchu zabývala Husovou rolí mezi reformátory církve v dobovém kontextu. Nové pohledy a interpretace Husovy osobnosti, působení a díla byly předmětem odborných rozprav během symposií, která se konala v září 1993 v Bayreuthu a v prosinci 1999 na Papežské lateránské univerzitě v Římě. Při těchto příležitostech se sešli nejen zástupci církví, ale také badatelé napříč názorovým spektrem, od konfesních až po sekulární. V Římě také papež Jan Pavel II., který se významně zasloužil o zahájení prací předchozí komise, vyjádřil lítost nad jeho krutou smrtí zařadil jej mezi reformátory církve. Tehdejší setkání otevřelo nejen novou kapitolu v pohledu na M. Jana Husa, ale také ve vztazích mezi jednotlivými církevními denominacemi. V tehdejší společném prohlášení kardinála Miloslava Vlka a synodního seniora Českobratrské církve evangelické Pavla Smetany se říká, že „Hus se může stát mostem nové důvěry od srdce k srdci“.

Těžiště zájmu nynější činnosti komise by mělo spočívat zejména v reflexi husovské tradice v 19. a 20. století a pohledů, které přineslo tehdejší vnímání jeho „druhého života“. Recepce Husovy osobnosti se v této době projevila nejen v řadě odborných interpretací, ale i uměleckých a literárních dílech, které ho do široka popularizovaly. Pohled na Husa a husitství byl navíc významně ovlivněn také politickými a společenskými událostmi v českých zemích. Různé ideové a názorové proudy si interpretovaly Husovu postavu ke svým účelům a potřebám. Stával se tak často spíše národní a politicko-sociální ikonou než náboženským symbolem a výklady jeho příběhu nejrůzněji podléhaly ideologickým deformacím, podobně jako tomu bylo v případě dalších témat naší minulosti. Tyto interpretace navíc českou společnost často rozdělovaly a stávaly se příčinou sporů.

Cílem práce Ekumenické komise pro Husovo jubileum 2015 tedy bude snaha o další objektivizaci našich poznatků na akademické a odborné půdě. Předmětem činnosti bude však také úsilí o zprostředkování reálnějšího obrazu Jana Husa bez ideologických přemalů formou zpřístupnění jejich výsledků pro nejširší veřejnost - například v mediální podobě. Husův odkaz a jeho význam by se však neměl, stejně jako v případě ostatních našich duchovních tradic, omezit jen na hledání v labyrintu minulosti, ale také na nacházení inspirací a východisek pro přítomnost i budoucnost. V této snaze mohou ve vzájemném a potřebném souladu spolupracovat církevní, státní, vědecké i kulturní instituce. Objevování aktuálních přesahů našich duchovních i národních tradic může bezpochyby přispět k potřebnému posilování naší národní identity, zakotvené v rámci evropských duchovních i civilizačních hodnot, a být příkladem utváření žádoucích svorníků, které náš národ i společnost upevňují.